

Oqaasiliortut ataatsimiinnerannit
pingasunngornermi apriliip 27-anni, 2005, nal. 12.30
Oqaasileriffimmi

Peqataapput: Carl Chr. Olsen, Ellen Jensen, Stephen Heilmann aamma Nuka Møller.

Immikkut najuuppoq: Bolatta Vahl Oqaasileriffimmi atorfilik.

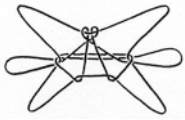
Peqataangilaq: Liisi Egede Hegelund

Oqaluuserisassat:

1. Oqaluuserisassat akuerisassanngorlugit saqqummiunnerat
2. Ilisimatitsissutit
 - Ilinniusiorfimmit taperserneqarusunneq
 - Amerikamiup apeqquteqaatai
 - Avannaamioqatigiit oqaasii pillugit nassuiaat
3. Taaguusersuusiorlutik suliaqartut suliakkiissutaat
4. Annonce / Reklame
5. Oqaatsit pillugit Oqaasileriffimmut saaffiginnissutigineqartartut
6. KANUKOKAmit suliakkiissutit kommunit taagorneqartarnerinut tunngasut
7. Taasariaqartut allat

- 2 pillugu -

Ilinniusiorfimmit nalunaarutigineqarsimavoq allakkatigut Oqaasiliortut tapersersuinerminnik takutitsigunik atuarfinni ordbogiliassamik suliaqarnermut ingerlaloreersumut iluaqutaassasoq. Oqaasiliortunit suleqatigiinnerup naqissuserneqarnissaa tamanna ajorineqanngilaq. Sean St. Patrickimit Oqaasiliortunut allagarserlugit apeqqutit ingerlateqqitat maanna Oqaasileriffimmi atorfilimmit Nuka Møllerimit akineqalereersimasut Oqaasiliortunut ilaasortanut ilisimatitsissutigineqarpoq. Nordisk Sprogpolitikkimut tunngatillugu nalunaarusiaq suli ukiumi ataatsimi tusarniaassutigineqarluni ingerlateqqinneqarnissaa CCOMit

ilisimatitsissutigineqarpoq. Sisimiuni Tusilartut atuarfiat tusarniaaffigineqartunut ilaasoq Sisimiut kommuniat sinnerlugu ilisimatitsissutigineqarpoq. Ukiumik ataatsimik tusarniutigineqarneranut sivisussusiliineq pissuteqarnerarneqarpoq tusilartut ussersorlutik oqaasii pillugit nalunaarusiami ersarinnerusumik ilaalernissaat. Deklarationen pdf-filinngorlugu aamma nittartakkami www.norden.org -imi nassaarineqarsinnaavoq “Samarbejdsområder-imi” “Sprog”-ip toqqarneqarneragut.

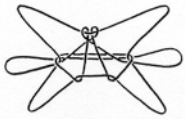
- 3 pillugu -

Kalaallisut atuartitsinermi atuarfeqarfinni ilinniaqqiffinnilu taaguusersuusiornerit ingerlanneqartut ingerlalluarput. Suleqatigiit apeqqusiitillutik suliaminnik Oqaasileriffimmut apeqquteqaateqartarsimapput akineqartarlutillu.

Uani ataatsimiinnermi Oqaasiliortunut suliaassiissut siunnersuuteqaqqusineramik ilalik: *Projekt Oqaasiliortunut* ilaasortanit sammineqarpoq. Ilaasortanit siunnersuutigineqarpoq “Periaatsimik sungiusarnek”. “Sammisaqarneq” atussallugu tamanit tulluartinneqanngilaq pissutigalugu sammisat assigiinngitsut ataatsikkut periaasiannik sungiusarluni suliaqartoqatoqarsinnaammat, “sammisaqarneq” killiliivallaarmat isummamigut. “*Allaaserisaq*” aamma atussallugu tulluartinneqanngilaq ilaatigut projekteqartoqartarmat allaaserinninngikkaluarluni soorlu nipilersornerup iluani. Oqaasiliortunut ilaasortanit taaguusersuusiorluni suleqatigiisitamut siunnersuuteqarpoq *projekt periaatsimik* taaguuserneqarsinnaasoq taaguusersuusiornermi suleqatigiisitani isumaqatiginartinneqarpat..

- 4 pillugu -

Kalaallisut taaguuteqartinnngisat aalajangersimasumik tassalu: *annonce* aamma *reklame* suliaassiissutigineqarsimapput Oqaasileriffimmiillu Oqaasiliortunut ilaasortanut ingerlateqqinneqarsimapput akuerisaasumik taaguuteqartilernissaat anguniarlugu.

Annonce: ussassaarut aamma allagarsiussaq-mik taaguuteqartinneqarsinnaasut aalajangiunneqarpoq.

Reklame: pilerisaarut/piseqqusaarummik -mik taaguuteqartinneqarsinnaasoq aalajangiunneqarpoq.

Opslag: Oqaasiliortunut ilaasortanit iluatsillugu erseqqissarneqarpoq kujataani oqaaseq atorneqartarsimasoq *nivinngaavik* qallunaatut isumaqartoq *galge*.

Oqaatsit kalaallit tamarmik atugassaat aallaavigalugit tassaaniartussaasimagaluartoq *allagarsiivik*.

- 5 pillugu -

Oqaasileriffimmut oqaatsinut tunngassuteqartut Oqaasiliortunut ilaasortanut ilisimatitsissutigineqarput Bolatta Vahlimit.

Siulittaasumit erseqqissaatigineqarpoq taggimmik atermik tunngaveqarluni oqaatsit isumaqarlutik minnerpaaffissartik tikissimatillugu (morfemit ataasiakkaat katiterneqarnerini) katiterneqarnerminni oqaaseq taggisaasoq atiusoq aallaaviutillugu naqinneq siulleq angisuujusussaammat. Assersuutigalugu {Nuuk}+{mi}+{u}⇒ Nuummiu. Imatuunngitsoq: {Nuuk}+{mi}+{u}⇒ nuummiu. Allattaasitoqqami naqinneq siulleq millisinneqartarsimagaluaq allattaasitaami naqinneq siulleq angisuujusussaasoq ilisimatitsissutigineqarpoq.

Saaffiginnissutigineqartartuni taaneqarsinnaapput apeqqutigineqartartunut tunngatillugu:

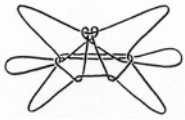
“et folk I folkeretsligt forstand”? Oqaasiliortunit akuerineqarsimavoq: nunarsuarmit inatsisaat. Apeqqummut isaasat iluaniittumut akissut: *inuiaat nunarsuarmit inatsisaannut tunngatillugu*.

”Timersoqatigiit kattuffial”? Apeqqummut akissut: *Idrætsforbundet*.

”lige tal, ulige tal”? Apeqqummut akissut: *kisitsit akunnaatsoq, kisitsit akunnattoq*.

”boller”? Apeqqummut qanoq allassimanissaanik akissut: *poor’lu*.

”Ivalu”? Apeqqummut qanoq isumaqarneranik akissut: Ivalu Avanarsuarmit atorneqarneranik ilisimaneqartoq isumaqarpoq *ujalu*. Naggueqatigiit inuit

kitaaniinnerusut akornanni ukiut ingerlanerini ersiutit paarlaannermikkut pineqartoq ima inissisimalersissimavaat: jualu > ivalu > ujalu (nunat allamiut oqaasiini: vokalmetatese). Piffissaq ungasinngitsoq tikillugu oqaaseq atorneqartarsimavoq /ujalu/ una atornagu: /ujaloq/, assingusoq oqaaseq assersuutigalugu: /qallu/ una atornagu: /qalloq/.

”Nuummioq imaluunniit Nuummioq”? Apeqqummut akissut: *Nuummiu*.

“Folkesundhedsprogram”? Apeqqummut akissut: *inuit tamarmik peqqissuunissaannik suliniut*.

“Arbejdsmarked”? Apeqqummut akissut: *suliffeqarneq*.

“Sikaavik imaluunniit skavik”? Apeqqummut akissut: *sikaavik-mik allassimassaaq*.

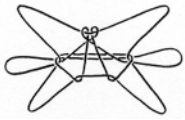
”Sermilik”? Apeqqummut akissut: ”*Sermilik*” Sinerissami arlalinnut nunat aqqisut taaguutaavoq. Sermilik aallaaveqarpoq oqaatsimit *sermeq*-mit isumaqartoq siku imaluunniit sermeq imaluunniit sersersuaqarfiusumik.

”*Genvalg*”? Apeqqummut akissut: *qinerseqqinneq*.

- 6 pillugu -

KANUKOKAmit apeqqutigineqartut kommunit assigiinngitsut iluminni assigiinngitsunik periaaseqarlutik imminnut kommunitut taagortarnerminni nassuiaatissartaat apeqqutigineqarsimapput. KANUKOKAmit atorfilinnit maluginiarneqarsimavoq kommunit assigiinngitsumik allanneqartarnerat soorlu: Kommuni, kommune, kommunia, kommuunia, kommunea aamma kumuunia. Apeqquteqartigineqartut siunissami assigiissaarnerusumik kommuni-mik allattalernissaq tunaartaralugu Oqaasileriffik saaffigineqarsimavoq qanoq allassimanissaanik apeqqummik ilaqartinneqartumik.

Oqaasiliortunut ilaasortanit sammineqarput siornagut tamakku sammineqartarsimasut. Siulittaasup nassuiaatigaa 1980-kkut naajartorneranni Oqaasiliortut kommuninut isumaliutissatut siunnersuutigisimagaat *kommune* pineqartillugu malinneqarsinnaasoq una: *Kommuneqarfik xxx*. Taanna

maannamut kommunit marluk malippaat tassaasut Kommuneqarfik Kangaatsiaq
aamma Kommuneqarfik Upernavik.

Oqaasiliortunit erseqqissaatigineqarpoq oqaasersiat allanneqartarneranni
OQAATSIT (ordbogip tungujortup tapiliussartaani) nassuiaatigineqarsimasoq
imaattoq: oqaasersiaq assersuutigalugu kommune imaalineqassammat
oqaatsitsinnut ikkunneqarnermini kommune⇒kommuni, assinganik
piginnittorsiuuserneqassappat imaalissalluni: kommuniata. Assersuut: Nuup
kommunia.

Siulittaasumit siunnersuutigineqarpoq KANUKOKAami atorfilittanik
ataatsimiiteqartoqarsinnaasoq sammisap pineqartup imarisaanik qanimut
nassuiaassiffiartorlugit. Nuka Møllerimit siunnersuutigineqarpoq allakkatigut
saaffigineqarsinaasut KANUKOKAami atorfillit. Siulittaasumit
kissaatiginartinneqarpoq KANUKOKAami atorfilinnit sammisaq tamanna qanimut
peqataaffigalugu sunniuteqataaffigineqarsinnaasoq. Stephen Heilmannimit
siunnersuutigineqarpoq siusinnerusukkut kommuneqarfiit pillugit
suliarineqartarsimasut pappiaranngorlugit takutinneqarsinnaasut
KANUKOKAmut.

- 7 pillugu -

Taasariaqartut allat iluanni ilisimatitsissutigineqarpoq Dansk
Sprognævn ukiunik 50-nngortorsiorluni nalliuttorsiornerminut atatillugu apriliip
28-29-annilu saqqummiussuisoqassasoq nalliuttorsiornermullu tunngatillugu
qaaqqusummik Oqaasileriffik / Oqaasiliortut nassinneqarsimagaluartut.

Carl Chr. Olsen
Siulittaasoq

Johanne B. Tobiassen
Allatsi